

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Götheborgske

Spionen.

 Lördagen, den 16 Junii, 1770.

Til et Fruntimer på des Födelse-dag.

Denne är mig en angenäm och märkelig dag; tillåt mig min Sköna, at säga Er, hwad Ni kan hånda, i denna delen, intet wet, och hwilket omödeligen kan misshaga Er.

Jorden har nyligen undergådt en stor förändring, och människjor med hånne: wi hafwe, för en mulen och tönig, fått en glad och klar himmel: för en rå och kall luft, en ren, ljuflig, och hälsofam. I 6 månader låg naturen liksom i en dwala, klädd i en blek drägt af snö och is. De skönaste träd stodo nakna: de täckaste ångar woro lindade i köld och frost: foglarne sutto stumme på sine torre qwistar: strömmarne, qwafde i sin fart, forlade icke mer: alt hwad Skaparen gifwet lif, war orörligt: människjan hells ryste af förundran.

Men det är ej länge sedan naturen qwifnade, och alt med naturen. Utom den ordning, hwari Skaparen befalt våra års-tider löpa, har jag up-

tåkt en annan ordsak til denna allmänna förvandling, och då jag nu tänker underrätta Er här om, utber jag mig Ert tålmod at höra, hvad sig nyligen imellan Solen och Jorden tildraget.

Desse, som man wet, äro två af de skönaste himmelske kroppar. Jorden, ehuru mycket mindre, wille täfla med den Sköna. Solen tog at jordens förmåtenhet, och denna, härigenom ännu mer afundssjuk, utmanade Solen: en dag blef utfatt: bägge skulle wisa sig i sin pragt. Månan, en täck himla kropp, hade alltid waret Jordens wän, och altså Solens hemlige fiende. På Månans biträde gjorde Jorden sig räkning, emedan hon fann sig sjelf oförmögen, at, utom denna, mot Solen någon ting kunna uträtta.

Dagen til kampen utfattes: efter sex månader war han inne, och Solen öfwerhaf altså då desse sine trotsige Stalbröder, Månan nämligen och Jorden.

Desse bödo til at prunka med egna behageligheter, och at wisa huru Solen war dem minder angelägen: men all möda war fåfång; ty de förlorade, då Solen sig döljde, all den fågring, de hade, ty hon war lånt.

Sedan alla mögeliga försök blifwet flera gånger förnyade, men olyckeligen; häpnade Jorden öfwer sin tiltagsfenhet, och Månan sörgde öfwer förbundet emot Solen.

Bägge kände ändteligen dårskapen af sit företagande emot Solen, och wäntade, med förtwiflan och håpenhet, den stunden, som, wid Solens ankomst, skulle afgöra deras öde. Solen

Solen kom, på utsatt timma, i sin wanliga drägt, hwilken ej behöfde någon tillsats af lånta färgor. **Jorden** och **Månan** woro liksom insweppta i en mörk natt, utan all prydnad. **Solen** förnögde sig hemligen öfwer at se i sina fiender två mörka och liflösa kroppar, och i hånne brann äfwen en ej obillig hämd däröfwer, at hon blifwet af två så magtlöse utfordrad, hwilke utom hånne ingen ting kunna göra: hon kunde hafwa hämnats med estertryck; men ädelmodet segrade, och **Solen** beslöt at lemna dem åt det mörker, hwar til de gjordt sig så förtjante.

Jorden och **Månan** wäntade sin dom med fasa och hörde den darrande: knäfall, böner, alt war förgäfwes: men i största nöden faller man gern på det bästa rådet (gunstlingar göra mycket) de angrepo naturen, som är **Solens**: hon liknar de **Sköna**; at man skulle tro hånne vara **Solens** Doter, om hon ej wore des **Syster**, eller på en gång med hånne **skapad**. De beslöto at betjena sig af hånnes förböner: hon fins öfwer alt, och står i nära förening med **Jorden**; hwarföre och deras förmätenhet emot **Solen**, jämwäl för egen ordsak **skul**, ej annat kunde än röra hånne: straffet hade följt jämwäl hånne; ehuru hon i brottet ingen del haft. Daktadt all **slägtskap** med **Jorden** och **Månan** hade hon billiga ordsaker til wrede; men lät sig dock bewekas at blifwa en frids-medlare imellan **Solen** och dem: såsom et **Fruntimmer** kunde hon ju ej vara obeweklig mot så oräkneliga knäfall, så många suckar!

Saken lyckades under Hännas hand: Solen kunde ingen ting uka en så får wän: wänskapen imellan Solen, Jorden och Månan blef återståld, och det förbigångna åt en ewig gömsta lemnadt.

Solen, at wisa sit fridliga lynne, kastade straxt på jorden några 1000 upfrisande strålar, såsom förebad af des snara ankomst, och straxt började den nakna och försnåktande Jorden at samla sina förlorade krafter, och sätta sig i anständig stälning at emottaga detta angenåma besök.

Med all billighet hörde det Solen til at utnämna tiden til detta högtideliga fridsstut, och hon, som har alla dagar i sit wäld, kunde ej up-tänka någon skönare och wärdigare än denne, som är Er Födelse-dag. Denne kom i sit fulla Majestät, och då han af Jorden inga andra frids-skänker fordrade, än helig försäkran om lydnad i framtiden, wissade han sin böjelse til en ewig wänskap därigenom, at han öfwer Jorden utbredde hela sin klarhet, och beströdde hånne med tusentals blomster, hwilka i dag lära förnöga Edra sköna ögon.

Jorden står i en oändlig förbindelse hos naturen för des wigtiga förord: hon är nu Solens wän, och tror jämwäl at hon har Er at tacka för mycket; emedan en såll wänskaps förnyelse just på Er dag inträffadt: til et litet teken af tacksamhet öfwerfänder hon Er detta lilla knippe af blomster, såsom förstlingen af sin nya wänskap med Solen.

Kund-

Kundgörelser.

Framkommer til Catechismi-Förhör: Måndagen Spannemålsгатans Rote. Tisdagen Nwarnebergsgatans Rote. Onsdagen Masthugget och Haga Roten.

I mårgon hålles första prädikan af H. Collega Klefwerström wid Surbrunnen utom Carls-port, då ock tillika Brunsdrikningen börjas, hwarwid man äfwen bör gifwa tillkänna, at de icke äro de bästa och nyttigaste Surbrunnar, som innehålla en fast och stadig Järn Victrill, ehuru de af mindre kunnige utropas för goda. Surbrunnen utom Carls-port eger en lindrig, men tillika flygtig Järn Victrill Spiritus, som til alla delar wida öfwerträffar de fastare Mineral-watten, som finnas nästan i alla lärr, hwarom kan läsas widare i H. Profess. Gotschalck Wallerii wattungspröfware.

Åf Ost-Indiska Compagniets Skepp Adolph Fredrichs Besättning äro följande med döden afgångne, nämligen: 1ste Assistent. Alex. Adelswärd, den 28 April 1770, imellan Linien och Azoriska Öarna. Quartermäst. Bernt Bergman, den 13 Octob. 1769, på Wampo Redd. Matrosen Olof Ryberg, den 28 Decemb. 1768, i Nordsjön. Jungman Elias Claesson, den 4 Julii 1769, i Chinesiska sjön. Dito Jöns Söderström, den 5 Martii 1770, imellan Cap och S. Helena. Dito Jonas Waselius, den 30 Decemb. 1768, af wädeligt fall, i Nordsjön.

Directionen wid Enke- och Pupil-Cassan kundgör härigenom, at Directionen utsatt den Tredje (3)

nåstkommande Julii, kl. 10 föremiddagen, tillordenteliga Quartals afgiftens och förfallne Interestens betalande, så för utlånte Capitaler som öfwerårighets afgiften af dem, som därmed innestå. Wid hwilket tillfälle åfwen nya deltagare antagas, som till esterrättelse ländler, jänte det, at sammankomsten sker på wanliga stället i Stads-huset och Herrar Aldikes rum.

Ledamöterne wid Sjuk- och Begravnings-Cassan härstädes, anmodas härigenom at uti åtskilliga Cassans angelägenheter sammanträda, på wanligt ställe, den 21 i innewarande Månad kl. Tu estermiddagen, kommandes, efter reglornes innehåll, den, som uteblifwer, at åtnöjas med hwad de öf-rige besluta och föranstalta: åfwen påminnas bemälte Ledamöter at den 3dje ordinaira allmänna sammankomsten kommer at börjas kl. 2 estermiddagen, den 25 i denna Månad på samma ställe, då utom quartals-penningar af dem samtelige, wederbörande åfwen hafwa at betala för Twånne (2ne) lif.

Såsom det tagna wadet emot Ädle Högårdade Magistratens här i Staden den 29 April förlidet år, affagde Dom icke blifwet fullfölgt, uti Cessions- och Concurs-twisten, imellan afl. Handelsmannen Herr And. Jönssons Enka, Fru Anna Maria Jönsson, och Samtelige Hännens Creditorer; hwarigenom målet uti Kongl. Maj:ts och Riksfens Höglof. Götha Hof-Rätts Rotula, enligt utdrag af des Protocoll under den 6 sistlidne Martii, blifwit affkrifwet, och wålbemälte Magistrats Dom wunnit laga kraft; så kommer nu,
 sedan

sedan Boet blifwit utredt och till ånda bragt, utdelning af des tilgångar at göras; ty anmodas bemålte Fru Anna Maria Jönssons Samtelige Herrar Creditorer, at nästkommande Måndag, som är den 18 Junii i innevarande Månad, at antingen selswe eller genom laga Ombud, flockam 10 föremiddagen, sig hos Herr Edward d'Artis insinna, för at Sluträkningen genomse och berörde utdelning emot quitto emottaga.

Uthjudes til salu et Säterie bestående af 3 hela Mantal; men förmedlat til 2 och en sjerdedel ditto, beläget uti Elfsborgs Låhn, Swenljunga Pastorat och Ullasjö Socken, med underliggande 5 st. Frälshemman, hwilka inalles utgöra 1 och et ottondels Mantal, samt 7 st. Dagswerks-Lorp, hwaraf en del gör 2ne dagswerken, och en del et ditto i weckan på egen kåst, men wid skördetiden så ofta som det tar swas. Til Säteriet är Währutisädet ungefärl. 70 a 80 skäppor och ibland däröfwer; åsven och 3ne st. träden til Larsmåssö Måg af 12 a 16 skäppors utjäde. Wärden kan föida öfwer winteren 45 til 50 st. nöt-creatur, utom hästar, och är åsven lagenhet at hålla wallgång med getter til 30 st. öfwer winteren, samt flere om sommaren. Utom des äro och 2 st. Tullqvarnar i Swenljunga Ström med hwar sit par stenar, det ena et ottondels Hemman Crono-Statte och det andra et sextondels frälse, och gå ständigt hela året öfwer; tilika med en säg, som nytijas till husbehof. På selswa Säteriet är en stor bygning med 2ne flygel-byggnader i godt stånd, såsom

såsom och labugården. Om åstundas, kan åfwen denna Egendom säljas med både åfvel, Wåhr- och Höst-utfådet. Denna egendom håstar uti Riksfens Höglofl. Ständers Banque för et lån af wid pas 11000 Dal. S:mt. Närmare under rättelse kan århållas på Tryckeriet, då åfwen en hågad köpare kan däruppå undså fullständigare beskrifning.

Som förliden Lördag blef uti Intimation för-gåtet, at gifwa tilkänna, det de, som äro sinnade nyttja Manbergs Surbrun och willa blifwa wid brunnen, öfwer nätterna, kunna få hyra rum på stället; så behagade de, som det åstunda göra sig där om i tid underrättade hos Herr Boetius, som gifwer anwifning på beqwäma rum.

Frisst bomolja, oliver, enjovis och capris på flaskor, finnes til köps hos Herr Joh. G. Ekman.

Calfinerad åsta uti små fastager på 4 a 5 Lisp. är nyligen inkommen och säljes til billigt pris hos Herr Joh. Seidenzopf.

Hos H. Gotlieb Kopman, boende på Kronhus-gatan, hos Skomak. Bergs Enka, fins insatt stålqvarns hvetemjöl, för billigt pris.

En Hustru har för en tid sedan uphittat uti Bildahls gårde på Soknewägen inellan Götheborg och Walda et stort silfwer Byrsaks-uhr, som nu, likmätigt allmänna lagen M. B. 48 Cap., å wederbörliga ställen uplyst är, och, uppå begäran, tagit det uti säkerhet, tils någon egere sig infinner och behörigen wisar sig detta uhr hafwa mist; widare underrättelse gifwes på Tryckeriet.